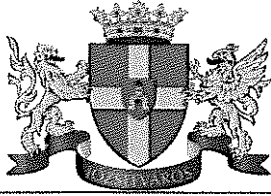

26/149-1/2025

24

Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

Előterjesztő: Pikó András polgármester

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2025. február 27.

.....sz. napirend

Tárgy: Javaslát botlatókövek elhelyezésére

A napirendet **nyilvános** ülésen kell tárgyalni, a határozatok elfogadásához **egyszerű** többség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: VÁROSFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI ÜGYOSZTÁLY,
VÁROSÉPÍTÉSZETI IRODA

KÉSZÍTETTE: BELEZNAI TEODÓRA TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ÜGYINTÉZŐ

PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA: PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal

Érkezett:	Szám:
2025 FEBR 19	02/19-17/2025
Melléklet:	Előzmény:
DR. BOJSZA KRISZTINA	EA

Dr. Bojsza Krisztina

ALJEGYZŐ

Pénzügyi és Tulajdonosi Bizottság véleményezi

-

Társadalmi Ügyek Bizottság véleményezi

-

Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi

X

Határozati javaslat:

A Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Közterület-hasznosítási Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

2024. októberében a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (székhely: 1063 Budapest, Munkácsy utca 25.; adószám: 9025733-2-42; nyilvántartási szám: 01-02-0003079; képviseli: Kirschner Péter; a továbbiakban: Magyar Zsidó Kulturális Egyesület) két Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) tulajdonában álló közterületen, összesen 6 db botlatókő elhelyezését kezdeményezte a Józsefvároshól egykor elhurcolt holokauszt áldozatok emlékére.

A botlatókövek Gunter Demnig német szobrász alkotásai, 96 x 96 x 100 mm (szélesség x hosszúság x magasság) méretű, betonkockára rögzített rézlemez emléktáblák, amelyeket az áldozatok egykori utolsó, szabadon választott lakhelye előtt, a művész irányelve szerint 1-1,5

ÉRKEZETT

2025 FEBR 19. 14:00

1

méterre az épület bejáratától, azzal szemben, illetve a járda közepén szükséges elhelyezni (a járda szélességétől függően). A feliratok a bejáratokkal szemben állva lesznek olvashatóak.

A botlatókövek a lakóhelyek mindennapjaiban teszik láthatóvá és kézzelfoghatóvá a történelmet. Nevükhöz híven rövid időre megállítják és – a személyes történetek bemutatásával – emlékezésre, elgondolkodásra készítetik az arra járókat, a véletlenül „beljük botlókat”. A művészi projekt révén egy folyamatosan növekvő, az egyes kövek hálójából összeálló decentrális óriás „emlékmű” jön létre. Magyarországon a művész 2007. április 27-én helyezte el az első követ, Budapesten, a Ráday utca 5. szám előtt, Józsefvárosban eddig 33 került elhelyezésre.

Jelen előterjesztés szerinti kérelmek az alábbi tartalmú botlatókövek elhelyezésére vonatkoznak:

- a) **PRÄGER DÁVID** (1888-1941) emlékére Budapest 1086 Lujza utca 16. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
PRÄGER DÁVID
SZ.1888
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

- b) **PRÄGER DÁVIDNÉ** (1890-1941) emlékére Budapest 1086 Lujza utca 16. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
PRÄGER DÁVIDNÉ
SIMKÓ EUGÉNIA
SZ.1890
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

- c) **PRÄGER ARANKA** (1918-1941) emlékére Budapest 1086 Lujza utca 16. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
PRÄGER ARANKA
SZ.1918
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

 2

d) PRÄGER EDIT (1923-1941) emlékére Budapest 1086 Lujza utca 16. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
PRÄGER EDIT
SZ.1923
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSZKBAN

e) MAKAI EDE (1886-1944) emlékére Budapest, 1081 Népszínház utca 21. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
MAKAI EDE
SZ.1886
MUNKASZOLGÁLATOSKÉNT
MEGHALT 1944-BEN

f) MAKAI JÁNOS (1928-1944) emlékére Budapest, 1081 Népszínház utca 21. sz. ház előtt:

ITT LAKOTT
MAKAI JÁNOS
SZ.1928
MUNKASZOLGÁLATOSKÉNT
MEGHALT 1944-BEN

A döntés célja, hogy a Képviselő-testület a művészeti alkotásnak minősülő tárgyak, valamint a művészeti alkotásnak nem minősülő vallási, kulturális, történelmi szimbólumok emléktáblák elhelyezéséhez, illetve levételéhez hozzájárulását adja.

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület vállalta a kövek elkészíttetését és kihelyezését, mely utóbbihoz az önkormányzat technikai segítségét kéri. A kérelem szerint a kérelmező köszönettel fogad bármennyi anyagi támogatást is, ugyanakkor szóban azt a tájékoztatást adták, hogy rendelkezésükre áll a botlatókó elkészíttetéséhez és elhelyezéséhez szükséges anyagi fedezet, vállalják a költségek megtérítését.

A 1086 Budapest, Lujza utca 16. szám előtti járdaszakasz (hrsz.: 35362), valamint a 1081 Budapest VIII. kerület, Népszínház utca 21. szám előtti járdaszakasz (34775/2) az Önkormányzat tulajdonában és kezelésében áll. Az Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek vonatkozásában **jelen döntés tulajdonosi hozzájárulásnak is minősül.**

A műalkotás és emléktábla állításának rendjéről szóló 43/2022. (XII. 15.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 6. § (5) bekezdése szerint a Művészeti és Helytörténeti Tanács (a továbbiakban: MHT) javaslata alapján az emléktábla elhelyezéséről a Képviselő-testület dönt.

MHT 2023. szeptember 29-i ülésén, amikor botlatókövek elhelyezéséről is tárgyalt a testület, felvetődött, hogy véleményezi-e a MHT a botlatóköveket. Ezzel kapcsolatban az MHT azt az álláspontot képviseli, hogy mivel a botlatókövek Európa-szerte egységesek, Gunter Demnig német szobrászművész készíti mindegyiket, megjelenésük teljesen egységes, kizárólag a felirat tér el (ez minden esetben az elhunyt neve, születésének és halálának időpontja és eltűnésének/halálának helye), az egységes megjelenésű botlatóköveknek a kerületi járdákon történő elhelyezésével egyetértettek. Az Európa-szerte elhelyezett több mint százezer kő hálózata együttesen alkot egy különleges emlékművet, ezért szükségtelen külön-külön állást foglalniuk azokról.

II. A döntés pénzügyi hatása

A döntésnek pénzügyi hatása nincs.

III. Jogszabályi környezet

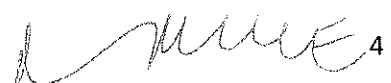
A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 42. § 8. pontjában foglaltak alapján a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe tartozik a közterület elnevezése, köztéri szobor, műalkotás állítása. A Rendelet 6. § (5) bekezdése szerint az emléktábla elhelyezéséről a Képviselő-testület dönt.

A Rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja szerint műalkotás és emléktábla elhelyezésének célja Józsefváros, a magyar történelem, illetve Európa történelme és az egyetemes történelem szempontjából jelentős személy; közösség vagy esemény tisztelete, emlékének megőrzése vagy felelevenítése.

A Rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti célból emléktábla elhelyezését [...] kérelem, valamint a (2) bekezdésben felsorolt mellékletek Önkormányzatnak történő hiánytalan benyújtásával kezdeményezheti természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

A Rendelet 6. § (2) bekezdése szerint a kezdeményezésnek az alábbi mellékleteket kell tartalmaznia:

- a) az emléktábla:
 - aa) helyszínének pontos megjelölését homlokzati rajzon vagy fotón bejelölve;
 - ab) méretét és anyagának leírását;
 - ac) látványtervét.
- b) a megőrkíteni kívánt személy, szervezet munkásságának, életútjának vagy a megőrkíteni kívánt eseménynek a rövid leírását;
- c) pénzügyi támogatás igénylése esetén a kezdeményező által vállalt önrész összegének feltüntetését;
- d) az Önkormányzat tulajdonának kivételével az érintett ingatlan valamennyi tulajdonosának, vagy a társasház közgyűlésének írásbeli hozzájárulását.

A Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2024. (X.10.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 45. § b) pontja alapján a bizottság a Képviselő-testület szerveként a Képviselő-testület által megállapított feladatokat látja el, így különösen: véleményezi a feladatkörét érintő képviselő-testületi előterjesztést, emiatt javasolt, hogy a Városfejlesztési, Környezetvédelmi és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezze az előterjesztést.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni.

A határozatok elfogadásához az SZMSZ 33. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges.

Kérem az alábbi határozati javaslatok elfogadását.

Melléklet:

Botlatókövek adatlapjai és Műszaki leírásuk fényképpel

I. Határozati javaslat
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
..../2025. (....) számú határozata

botlatókövek elhelyezéséről

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (székhely: 1063 Budapest, Munkácsy utca 25.; adószám: 9025733-2-42; nyilvántartási: 01-02-0003079; képviseli: Kirschner Péter) kérelmére engedélyezi, és tulajdonosi hozzájárulást ad az előterjesztés mellékletében foglaltak szerinti botlatókövek elhelyezéséhez a Budapest 1086 Lujza utca 16. számú ingatlan előtti – Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában álló – járdarészen:

- a) **PRÄGER DÁVID** (1888-1941) emlékére,
- b) **PRÄGER DÁVIDNÉ** (1890-1941) emlékére,
- c) **PRÄGER ARANKA** (1918-1941) emlékére,
- d) **PRÄGER EDIT** (1923-1941) emlékére,

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. március 31.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Városfejlesztési és Környezetvédelmi Ügyosztály, Városépítészeti Iroda

5

II. Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének

..../2025. (....) számú határozata

botlatókövek elhelyezéséről

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület (székhely: 1063 Budapest, Munkácsy utca 25.; adószám: 9025733-2-42; nyilvántartási szám: 01-02-0003079; képviseli: Kirschner Péter) kérelmére engedélyezi, és tulajdonosi hozzájárulást ad az előterjesztés mellékletében foglaltak szerinti botlatókövek elhelyezéséhez a 1081 Népszínház utca 21. számú ingatlan előtti – Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában álló – járdarészen:

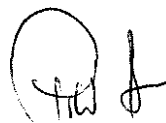
- a) MAKAI EDE (1886-1944) emlékére
- b) MAKAI JÁNOS (1928-1944) emlékére

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. március 31.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Városfejlesztési és Környezetvédelmi Ügyosztály, Városépítészeti Iroda

Budapest, 2025. február 19.

Pikó András
polgármester

Törvényességi ellenőrzés:

dr. Töröcsik Edit Julianna
jegyző

Azonosító:EPAPIR-20241106-11174

Küldő	Dátum:	2024.11.06
Viselt név:	Hivatkozási szám:	
Születési név:	Azonosító:	EPAPIR-20241106-11174
Anyja neve:	Témacsoport azonosító:	ONKORM_IGAZGATAS
Születési hely:	Témacsoport neve:	Önkormányzati igazgatás
Születési idő:	Ügytípus azonosító:	ONK_TELEPULESK EP
	Ügytípus neve:	Településképi és városépítési ügyek

Címzett

BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
1082, Budapest
Baross utca 63-67

Tárgy:

Botlatókő elhelyezésre vonatkozó kérelem

Tisztelt Önkormányzat!

Tisztelettel kérem a csatolt kérelmek jóváhagyását.

Üdvözlettel,

Kirschner Péter

Magyar Zsidó Kulturális Egyesület,

elnök

Mellékletek száma: 4

Fájlnév	Méret	Elhelyezkedés	Fájl SHA-256 lenyomata
Botlatoko_LujzaU_muszakileiras.docx	417.3 kB	KRX/OCD/Payload/I D-2	95EBBBEB172D6B 9F22F7A54299A82 4250E5AFBAB9F2F 18874639087FEC8 02379
Botlatoko_Nepszinh azU_muszakileiras. docx	379.1 kB	KRX/OCD/Payload/I D-3	7132A94403BF139 FF87464B9D64528 FE07417A5237AB0 ADCBEEDDEEB5385 985FC
Adatlap_Nepszinhaz utca.docx	16.6 kB	KRX/OCD/Payload/I D-4	952DAB83BB35AF DC061368ADBBD39 BA8F0F29F3BD31C 6DBFE88ADB9EFD 1A006E4
Adatlap_Lujzautca.d ocx	16.5 kB	KRX/OCD/Payload/I D-5	1B419EFA9A38130 082AF908896D2AF 568B186413CE7DE 4C5C1FB0564BB90 175F

KÉRELEM
műalkotás / emléktábla elhelyezéséhez

A kérelem tárgya: mit kívánnak elhelyezni:* műalkotás / emléktábla, azaz botlatókő

Mire irányul a kérelem*:
botlatókő elhelyezése, az elhelyezés véleményezése, áthelyezés, esere, eltávolítás, szöveg megváltoztatása

Kinek/minek a részére kívánnak emléket állítani:
Makai Ede, Makai János

Az emléktábla, műalkotás elhelyezése céljának és indokának leírása:
Ezeket a botlatóköveket is (mint a 33 korábban elhelyezett józsefvárosi botlatókő nagyobbik részét) a hozzátartozók kérésére helyezniük el. Céljuk, hogy utolsó szabadon választott lakóhelyük előtt emlékeztessenek a második világháború áldozataira.

Szövegtervezet, méret, anyag:
A 2 db. botlatókő felirata a mellékelt műszaki leírásban található.

Helyszín pontos címe:
Népszínház utca 21.

Avatás tervezett ideje:
2025. március

Emléktábla esetén annak típusa:*
csak szöveges egyéb:

Kezdeményező szervezet vagy személy neve:
Magyar Zsidó Kulturális Egyesület

székhelye / lakcíme:
Budapest, 1063, Munkácsy Mihály utca 25.

Kapcsolattartó neve:
Bálint Anna

telefonszáma:
[REDACTED]

e-mail címe:
botlatoko@gmail.com

levelezési címe:
[REDACTED]

Megvalósítás várható teljes, bruttó költsége (Ft).
110.000 Ft. + az elhelyezés

Önkormányzati támogatást igényel?
igen nem

ha igen: mennyit?
Az Önkormányzatot tisztelettel kérjük, hogy az elhelyezés során nyújtson technikai segítséget, emellett köszönettel fogadunk bármennyi anyagi támogatást is.

*A megfelelő rész aláhúzendő/bekarikázandó.

Jelen kérelem aláírásával hozzájárulok a fent megadott személyes adataim kezeléséhez.

Dátum: 2024. október 29.

PH

[Handwritten signature]
10

Botlatókő - műszaki leírás

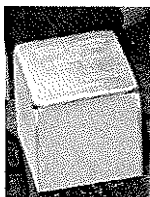
Helyszín: 1081 Bp., Népszínház utca 21.

Tárgy: 2 db. botlatókő elhelyezése a fenti helyszínen

Elhelyezés tervezett időpontja: 2025. január

Részletek: A botlatókövet az áldozatok utolsó szabadon választott lakóhelye előtt, a járdába süllyesztve kell elhelyezni oly módon, hogy teljes mértékben belesimuljon a járdába, elkerülve bármilyen baleset vagy beszennyeződés lehetőségét.

1. A botlatókövet kitaláló és rendszeresen el is helyező művész, Gunter Demnig irányelve szerint a botlatókövet 1- 1,5 méterre (a járda szélességétől függően) illetve a járda közepén szükség esetén elhelyezni, pontosan szemben a ház mai bejáratával. Az ajánlott hozzátétőleges helyszín fehér téglalappal jelölve látható a fotón.

2. A felirat a bejárattal szemben állva kell olvasható legyen. A kijelölt helyet szükség esetén egy helyszíni bejárás alkalmával is lehet pontosítani.

3. 1 db. botlatókő mérete: 96 x 96 x 100 mm (szélesség x hosszúság x magasság), anyaga: betonkockára rögzített rézlemez.

Az elhelyezéshez a rögzítés okán szükséges mintegy 2 cm ráhagyás, ami a magasságot, és néhány milliméter, ami a szélességet és a hosszúságot illeti.

4. A botlatókő elhelyezésének időtartama: a botlatókövek helyét először ki kell fúrni, ki kell alakítani, ez a burkolat minőségétől függően kb. 20 percet vesz igénybe. Ezt a munkafázist az önkormányzatok sokszor az esemény előtt végzik el. Utána a botlatókövet valamilyen rögzítőanyaggal kell végső helyére behelyezni. A rögzítés általában meg szokott kötni az elhelyezést követő rövid megemlékezés alatt. Ha nem, akkor valamilyen bóját vagy egyéb jelzést kell odatenni – baleset elkerülése végett.

5. A botlatókövek felirata:

ITT LAKOTT
MAKAI EDE
SZ.1886
MUNKASZOLGÁLATOSKÉNT
MEGHALT 1944-BEN

ITT LAKOTT
MAKAI JÁNOS
SZ.1928
MUNKASZOLGÁLATOSKÉNT
MEGHALT 1944-BEN

Botlatókő - műszaki leírás

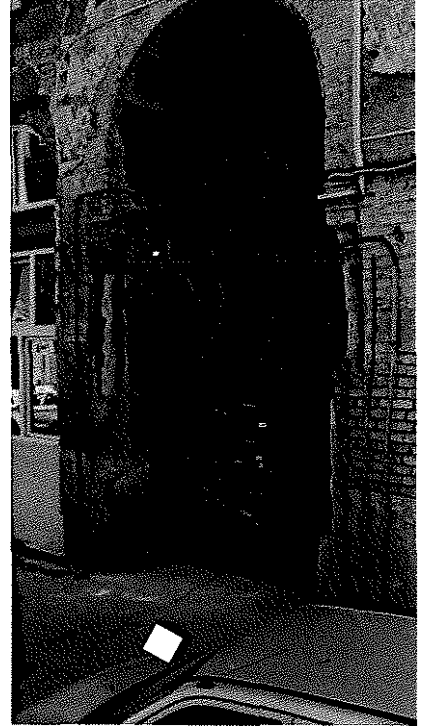
Helyszín: 1086 Bp., Lujza utca 16.

Tárgy: 4 db. botlatókő elhelyezése a fenti helyszínen

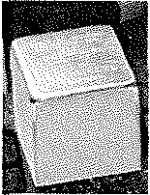
Elhelyezés tervezett időpontja: 2025. január

Részletek: A botlatókövet az áldozatok utolsó szabadon választott lakóhelye előtt, a járdába süllyesztve kell elhelyezni oly módon, hogy teljes mértékben belesimuljon a járdába, elkerülve bármilyen baleset vagy beszennyeződés lehetőségét.

1. A botlatókövet kitaláló és rendszeresen el is helyező művész, Gunter Demnig irányelve szerint a botlatókövet 1-1,5 méterre (a járda szélességétől függően) illetve a járda közepén szükséges elhelyezni, pontosan szemben a ház mai bejáratával. Az ajánlott hozzátétőleges helyszín fehér négyzettel jelölve látható a fotón.

2. A felirat a bejáratallal szemben állva kell olvasható legyen. A kijelölt helyet szükség esetén egy helyszíni bejárás alkalmával is lehet pontosítani.

3. 1 db. botlatókő mérete: 96 x 96 x 100 mm (szélesség x hosszúság x magasság), anyaga: betonkockára rögzített rézlemez.
Az elhelyezéshez a rögzítés okán szükséges mintegy 2 cm ráhagyás, ami a magasságot, és néhány milliméter, ami a szélességet és a hosszúságot illeti.

4. A botlatókő elhelyezésének időtartama: a botlatókövek helyét először ki kell fúrni, ki kell alakítani, ez a burkolat minőségétől függően kb. 20 percet vesz igénybe. Ezt a munkafázist az önkormányzatok sokszor az esemény előtt végzik el. Utána a botlatókövet valamilyen rögzítőanyaggal kell végső helyére behelyezni. A rögzítés általában meg szokott kötni az elhelyezést követő rövid megemlékezés alatt. Ha nem, akkor valamilyen bóját vagy egyéb jelzést kell odatenni – baleset elkerülése végett.

5. A botlatókövek felirata:

ITT LAKOTT
PRÄGER DÁVID
SZ.1888
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

MME
12

ITT LAKOTT
PRÄGER DÁVIDNÉ
SIMKÓ EUGÉNIA
SZ.1890
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

ITT LAKOTT
PRÄGER ARANKA
SZ.1918
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

ITT LAKOTT
PRÄGER EDIT
SZ.1923
MEGÖLTÉK 1941-BEN
KAMENYEC-PODOLSKBAN

Handwritten signature 13